

DEPUTAT ÎN PARLAMENTUL REPUBLICII MOLDOVA

MD-2073, Chișinău, bd. Ștefan cel Mare și Sfânt 105

www.parlament.md

10 iulie 2018

Bi nr. 28

Biroului Permanent al Parlamentului

În temeiul art. 73 al Constituției Republicii Moldova și art. 47 din Regulamentul Parlamentului, se înaintează cu titlu de inițiativă legislativă proiectul de lege pentru modificarea și completarea Legii cu privire la principiile de subvenționare a producătorilor agricoli nr. 276 din 16.12.2016.

Anexe:

1. Proiectul de lege
2. Nota informativă

Ion BALAN
Deputat în Parlament

SECRETARIATUL PARLAMENTULUI REPUBLICII MOLDOVA	
D.D.P. Nr.	<u>242</u>
"10"	<u>07</u> 2018
Ora	

PARLAMENTUL REPUBLICII MOLDOVA

LEGE

pentru modificarea și completarea Legii cu privire la principiile de subvenționare a producătorilor agricoli nr. 276 din 16.12.2016

Parlamentul aprobă prezenta lege organică.

Articol unic. - Legea nr. 276 din 16 decembrie 2016 cu privire la principiile de subvenționare a producătorilor agricoli (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2017, nr.67-71, art. 93) cu modificările și completările ulterioare, se modifică și se completează după cum urmează:

1. În titlul Legii textul „a producătorilor agricoli” se substituie cu textul ” în dezvoltarea agriculturii și mediului rural”.
2. La art.1:
 - a) alin. (1) textul ”sectorului agroindustrial” se substituie cu textul ”agriculturii și mediului rural.”;
 - b) alin. (2) se expune în următoarea redacție:
„(2) Principiile stabilite de prezenta lege sunt unele de bază și nu privează statul de dreptul de a acorda o atenție deosebită dezvoltării agriculturii și îmbunătățirii calității vieții în mediul rural.”
3. La art. 3:
 - a) noțiunea „*dezvoltare rurală*” se expune în următoarea redacție:
„*dezvoltare rurală* – un proces deliberat de schimbări sociale, economice, culturale și de mediu durabile, menite să îmbunătățească calitatea vieții în mediul rural prin: crearea condițiilor pentru îmbunătățirea infrastructurii economice și sociale rurale; încurajarea relațiilor dintre comunități pentru a asigura unitatea economică și socială; asigurarea menținerii și creării de noi locuri de muncă în zonele rurale; promovarea culturii etnice din mediul rural și protejarea mediului natural;”;
 - b) la noțiunea „*forță majoră*”, după textul „producătorului agricol.”, se completează cu textul „În sensul prezentei legi, în cazul subvențiilor care vizează investițiile de interes public, neexecutarea obligației debitorului este justificată dacă ea se datorează unui impediment în afara controlului beneficiarului de subvenție și dacă acestuia nu i se putea

cere în mod rezonabil să evite sau să depășească impedimentul sau consecințele sale;”;

c) noțiunea de „*grant*” se expune în următoarea redacție:

„*grant* – contribuție financiară sau tehnică nerambursabilă, oferită unui producător agricol sau oricare altă persoană juridică sau fizică înregistrată în condițiile Legii nr. 845-XII din 03 ianuarie 1992 cu privire la antreprenoriat și întreprinderi, din partea donatorilor, inclusiv străini, la achiziționarea bunurilor (activelor) sau desfășurarea activităților cu rezultate tangibile sau intangibile;”;

d) la noțiunea „*investiție eligibilă*”, după cuvântul „întreprinzător” se completează cu textul ”sau în activitățile de îmbunătățire a calității vieții în zonele rurale”;

e) noțiunea de „*solicitant*” se expune în următoarea redacție:

„*solicitant* - orice persoană juridică sau fizică înregistrată în modul stabilit sau o autoritate publică locală care depune o cerere de solicitare de susținere financiară din Fondul național de dezvoltare a agriculturii și mediului rural, în conformitate cu criteriile stabilite în măsurile de sprijin corespunzătoare;”;

f) după noțiunea de „*solicitant*”, se completează cu următoarele noțiuni, după cum urmează:

„*Abordarea LEADER* - o metodă de dezvoltare locală a zonelor rurale, care cuprinde următoarele elemente: strategii de dezvoltare locală bazate pe zone; parteneriate public-private locale; abordarea de jos în sus; acțiuni integrate și multisectoriale; inovație; cooperare; rețele;”

Strategia de dezvoltare locală - plan local de dezvoltare elaborat și implementat de un Grup de Acțiune Locală, care prevede un set de acțiuni concrete corespunzătoare necesităților identificate la nivel local, realizate de comunitățile rurale, care contribuie la atingerea obiectivelor la nivel local și a celor prevăzute în Strategia națională de dezvoltare agricolă și rurală;

Grupul de Acțiune Locală (în continuare - GAL) – formă asociativă cu statut de persoană juridică, non-profit, stabilit la nivel local între autoritățile publice locale, reprezentanții societății civile și sectorul privat, în scopul elaborării și implementării strategiilor de dezvoltare locală în cadrul abordării LEADER în zonele rurale și în care niciunul dintre cele trei grupuri de interese nu poate avea mai mult de 49% din drepturile de vot la nivelul decizional;

Programul LEADER - un program de dezvoltare locală cu un plan operațional și un buget corespunzător care este prezentat de un GAL în cadrul principiilor Abordării LEADER către Ministerul Agriculturii, Dezvoltării Regionale și Mediului care poate beneficia

de sprijin din partea Fondului național de dezvoltare a agriculturii și mediului rural. Acesta conține două componente: i) sprijin pentru funcționarea GAL-ului și ii) punerea în aplicare a Strategiei de dezvoltare locală;

autorități publice locale - autoritățile administrației publice locale de nivelul întâi (sate și comune) definite în Legea nr. 764/2001 privind organizarea administrativ-teritorială a Republicii Moldova;”

- g) la noțiunea ”*subvenție*”, textul ”producția agricolă și în dezvoltarea infrastructurii rurale” se substituie cu textul ”dezvoltarea agriculturii și mediului rural”.
4. În titlul Capitolului II, textul ”ÎN AGRICULTURĂ ȘI MEDIUL RURAL” se substituie cu textul ”ÎN DEZVOLTAREA AGRICULTURII ȘI MEDIULUI RURAL”.
5. În titlul art. 10, textul ”producătorilor agricoli” se substituie cu textul ”dezvoltării agriculturii și mediului rural”.
6. În titlul Capitolului III, textul ”ÎN AGRICULTURĂ ȘI MEDIUL RURAL” se substituie cu textul ”ÎN DEZVOLTAREA AGRICULTURII ȘI MEDIULUI RURAL”.
7. La art. 14:
- a) la alin. (1), textul ”agricultură și mediul rural” se substituie cu textul ”dezvoltarea agriculturii și mediului rural”;
- b) la alin. (2), lit. b) textul ”sectorului agroindustrial și mediului rural” se substituie cu textul ”dezvoltării agriculturii și mediului rural”;
- c) la alin. (2), lit. c) textul ”agricultură și mediul rural” se substituie cu textul ”dezvoltarea agriculturii și mediului rural”;
- d) la alin. (2), lit. d) după textul ”producători agricoli” se completează cu textul ”și alte părți interesate din mediul rural”.
8. La art.15, alin.(1) textul ”intervenție pentru agricultură” se substituie cu textul ”intervenție pentru dezvoltarea agriculturii și mediului rural”.
9. La art. 17:
- a) la Prioritatea I, Măsura 2), lit. c) textul ”pe piețele externe” se exclude;
- b) la „Prioritatea III”, textul ”Sporirea investițiilor în infrastructura fizică și cea a serviciilor din mediul rural, în infrastructura aferentă întreprinderilor agricole, plasate în extravilan.” se substituie cu textul ”Îmbunătățirea nivelului de trai și de muncă în mediul rural”;

- c) „Prioritatea III” se completează cu lit. c), d), e), f), după cum urmează:
„c) îmbunătățirea și dezvoltarea infrastructurii publice rurale;
d) reînnoirea și dezvoltarea satului;
e) diversificarea economiei rurale prin activități non-agricole;
f) implementarea Strategiilor de dezvoltare locală în cadrul Abordării LEADER.”.

10. La art. 20:

- a) la alin. (3) textul ” cu excepția cazurilor prevăzute la alin. (6), precum și a cazurilor reglementării subvenției și mărimii acesteia prin alte legi.” se substituie cu textul ” cu excepția măsurilor prevăzute la art. 17, Prioritatea III, lit. c), d), și f), cazurile prevăzute la alin. (6), precum și a cazurilor reglementării subvenției și mărimii acesteia prin alte legi.”;
b) la alin. (5) textul ”producător agricol” se substituie cu cuvântul ”solicitant”.

11. Art. 23 se completează cu alin. (7) – (13), după cum urmează:

”(7) Proiectele care se încadrează în următoarele măsuri de sprijin vor beneficia de subvenții în avans:

- a) îmbunătățirea și dezvoltarea infrastructurii publice rurale;
b) reînnoirea și dezvoltarea satului;
c) diversificarea economiei rurale prin activități non-agricole;
d) implementarea Strategiilor de dezvoltare locală în cadrul

Abordării LEADER

(8) Proiectele pentru „Îmbunătățirea și dezvoltarea infrastructurii publice rurale” și „Reînnoirea și dezvoltarea satului” vor fi subvenționate în avans cu respectarea următoarelor condiții:

- a) solicitanții și beneficiarii proiectelor sunt autoritățile publice locale - nivelul 1 cu o populație de maxim 10.000 locuitori cu statut de rezident conform Recensământului Populației și al Locuințelor din 2014;
b) contribuția financiară a beneficiarului constă în cel puțin 20% din costul total al proiectelor;
c) costul total al investiției nu trebuie să depășească 3 mil. lei;
d) proiectul trebuie implementat în mediul rural;
e) perioada de implementare este de până la 24 de luni;
f) proiectul nu are alte componente de grant;

(9) Proiectele pentru „Diversificarea economiei rurale prin activități non-agricole” vor fi subvenționate în avans cu respectarea următoarelor condiții:

a) solicitanții și beneficiarii proiectelor sunt orice persoană juridică (întreprindere micro și mică) sau persoană fizică care desfășoară activitate antreprenorială înregistrată într-o localitate rurală;

b) contribuția financiară a beneficiarului constă în cel puțin 50% din costul total al proiectului;

c) costul total al proiectelor realizate nu trebuie să depășească 1 mil. lei;

d) proiectul trebuie să fie implementat într-o zonă rurală;

e) perioada de implementare este de până la 24 de luni;

f) proiectul nu are alte componente de grant;

g) crearea de locuri de muncă.

(10) Proiectele pentru „Implementarea strategiilor de dezvoltare locală în cadrul Abordării LEADER” vor fi subvenționate în avans cu respectarea următoarelor condiții:

a) solicitanții pentru depunerea propunerilor în cadrul Programului LEADER sunt GAL înregistrate într-o localitate rurală;

b) bugetul total al unui program local LEADER aprobat, nu va depăși suma de 1.5 mil. lei;

c) beneficiarul pentru componenta LEADER „Sprijin pentru funcționarea Grupului de Acțiune Locală” sunt GAL;

d) contribuția financiară din Fondul național de dezvoltare a agriculturii și mediului rural pentru componenta „Sprijin pentru funcționarea GAL” va constitui până la 100% din cheltuielile eligibile respective;

e) costul total al componentei „Sprijin pentru funcționarea GAL” nu trebuie să depășească 20% din bugetul total al programului local LEADER aprobat;

f) beneficiarii pentru componenta LEADER „Implementarea strategiilor de dezvoltare locală” sunt solicitanții pentru măsurile specificate la art.17, Prioritatea III, lit. c), d) și e) ;

g) costul total al componentei „Implementarea strategiilor de dezvoltare locală” va fi de cel puțin 80% din bugetul total al programului local LEADER aprobat;

h) contribuția financiară a Fondului național de dezvoltare a agriculturii și mediului rural pentru proiectele implementate în cadrul componentei „Implementarea strategiilor de dezvoltare locală” va constitui până la 80% din costul total eligibil pentru proiectele în cadrul măsurii specificate la art.17, Prioritatea III,

lit. c) și d) și până la 50% din costul total eligibil pentru proiectele în cadrul măsurii specificate la art.17, Prioritatea III, lit. e);

i) GAL vor selecta proiectele conform Strategiei de dezvoltare locală și vor fi implementate în zonele rurale;

j) perioada de implementare a ambelor componente este de până la 24 de luni;

k) proiectele nu au alte componente de grant.

(11) Proiectele prevăzute la alin. (7) lit. a), b), c) și d) ale prezentului articol vor fi subvenționate pe bază de concurs, proiectele care acumulează cel mai mare scor vor avea prioritate, în limitele fondurilor alocate în acest scop. Proiectele care nu vor acumula scorul necesar vor fi transferate la următoarea perioadă de evaluare, dacă componenta prezentă va fi finanțată suplimentar.

(12) Alocarea financiară din bugetul anual al Fondului național de dezvoltare a agriculturii și mediului rural pentru măsurile prevăzute la alin. (7) lit. a), b), c) și d) ale prezentului articol este următoarea:

a) îmbunătățirea și dezvoltarea infrastructurii publice rurale, 5%;

b) reînnoirea și dezvoltarea satului, 5%;

c) diversificarea economiei rurale prin activități non-agricole, 5%;

d) implementarea Strategiilor de dezvoltare locală în cadrul abordării LEADER, 5%.

(13) Condițiile și procedurile specifice de implementare a proiectelor și a plăților în avans pentru proiectele prevăzute la alin. (7) lit. a), b), c) și d) vor fi aprobate de Guvern”.

12. La art. 24:

a) la lit. f) după textul ”producătorilor agricoli” se completează cu textul ”cu excepția solicitanților conform art. 17, Prioritatea III, lit. c), d), e) și f);”;

b) la lit. h) textul „producătorilor agricoli” se substituie cu textul „beneficiarilor de subvenții”.

13. La art. 27:

c) titlul articolului se expune în următoarea redacție: ”Drepturile și obligațiile solicitanților și beneficiarilor de subvenții”;

d) la alin. (1) și alin. (2), textul „Producătorii agricoli solicitanți și beneficiari” se substituie cu textul ”Solicitanții și beneficiarii”;

e) la alin. (3):

- textul „Producătorii agricoli” se substituie cu cuvântul „Beneficiarii”;

- textul „Lista de interdicție a producătorilor agricoli” se substituie cu textul „Lista de interdicție a beneficiarilor de subvenții”.
 - f) la alin. (4) textul ”Producătorii agricoli beneficiari” se substituie cu cuvântul ”Beneficiarii”.
14. La art. 34, în titlul și conținutul alineatelor, textul „Lista de interdicție a producătorilor agricoli” se substituie cu textul „Lista de interdicție a beneficiarilor de subvenții”.

PREȘEDINTELE PARLAMENTULUI

Notă informativă
la proiectul de lege pentru modificarea și completarea Legii cu privire la
principiile de subvenționare a producătorilor agricoli nr. 276 din 16.12.2016

Prezentul proiect are drept scop amendarea legislației naționale cu un șir de prevederi legale, menite să asigure respectarea angajamentelor de către Republica Moldova față de UE conform prevederilor *Acordului de Asociere între Republica Moldova și Uniunea Europeană și Comunitatea Europeană a Energiei Atomice și statele membre ale acestora*, ratificat prin Legea nr.112 din 2 iulie 2014 și a *Planului Național de Acțiuni pentru implementarea Acordului de Asociere Republica Moldova – Uniunea Europeană în perioada 2017 – 2019*, aprobat prin *Hotărârea Guvernului nr.1472 din 30 decembrie 2016 cu modificările și completările ulterioare*, cât și realizarea *condiționalităților generale* aferente finanțării conform *Acordului de Finanțare al Contractului de Reformă Sectorială* (privind Programul ENPARD) ratificat prin *Legea nr. 177 din 22.10.2015*.

Prin *Hotărârea Guvernului nr. 409 din 04 iunie 2014 cu privire la aprobarea Strategiei naționale de dezvoltare agricolă și rurală 2014-2020* și *Hotărârea Guvernului nr. 742 din 21 octombrie 2015 pentru aprobarea Planului de acțiuni privind implementarea Strategiei naționale de dezvoltare agricolă și rurală pentru anii 2014-2020* s-a asigurat implementarea acestor angajamente.

Actualmente, în baza raportului de revizuire pe termen mediu a Strategiei menționate, o condiție obligatorie pentru continuarea suportului sectorial în cadrul Programului ENPARD, fiind necesitatea îmbunătățirii și ajustării politicilor în domeniul dezvoltării agriculturii și mediului rural conform standardelor Uniunii Europene, pentru a garanta o dezvoltare eficientă a sectorului, păstrând însă continuitatea politicilor incluse în documentul de bază elaborat și aprobat în anul 2014.

Astfel, revizuirea Strategiei se impune printr-o serie de corectări și ajustări, care vin să optimizeze și să eficientizeze politicile în domeniul dezvoltării agriculturii și mediului rural, ținând cont de evoluția în sector pe parcursul ultimilor 3 ani de implementare.

Continuarea suportului sectorial în cadrul programului ENPARD ține de realizarea *condiționalităților generale* aferente finanțării, iar revizuirea pe termen mediu al Strategiei este una din condițiile de bază pentru plata ultimei tranșe de suport.

Pentru asigurarea respectării angajamentelor Republicii Moldova prin prisma celor menționate urmează să fie modificată legislația în vigoare.

Prin urmare, proiectul conține un șir de modificări și completări, cele mai importante modificări propuse în proiect se referă la **Obiectivului General 3 "Îmbunătățirea nivelului de muncă și de trai în mediul rural"**, și anume:

Obiectivul specific 3.1. "*Facilitarea investițiilor pentru infrastructura fizică și de servicii din mediul rural*" prin "*Modernizarea și / sau construcția și / sau renovarea infrastructurii fizice legate de exploatațile agricole pentru a dezvolta activitățile antreprenoriale în sectorul agroalimentar și pentru a spori siguranța și calitatea producției alimentare*", "*Îmbunătățirea și dezvoltarea infrastructurii economice publice rurale pentru îmbunătățirea calității vieții în comunitățile rurale*" și "*Sprijinirea activităților de renovare și dezvoltare a localităților rurale, inclusiv promovarea conservării și punerii în valoare a patrimoniului*";

Obiectivul specific 3.2. *"Creșterea oportunităților de ocupare a forței de muncă în domeniul non-agricol și sporirea veniturilor în mediul rural" prin "Sprijinirea diversificării economiei rurale prin oferirea suportului exploatațiilor agricole să dezvolte activități non-agricole", "Diversificarea economiei rurale prin promovarea activităților non-agricole pentru locuitorii din mediul rural" și "Suport pentru activitățile de promovare (festivaluri, evenimente, broșuri, materiale de promovare) a oportunităților de afaceri în scopul îmbunătățirii imaginii zonelor rurale"*

Obiectivul specific 3.3. *"Stimularea implicării comunității locale în dezvoltarea rurală" prin "Crearea și funcționarea Grupurilor de Acțiune Locală bazate pe principii ale Programului LEADER al Uniunii Europene (activitate-pilot)".*

În acest sens, propunerile din proiect se referă la extinderea și reformularea unor noțiuni care se conțin la art.3, precum și introducerea unor noi măsuri ce țin de dezvoltarea mediului rural, LEADER, Strategie de dezvoltare locală, Grupul de Acțiune Locală etc.

La fel, se propun modificări la art.17 ce țin de prioritățile Strategiei Naționale de dezvoltare agricolă și rurală prin introducerea lit. c), d), e), f) ce țin de îmbunătățirea și dezvoltarea infrastructurii publice rurale; reînnoirea și dezvoltarea satului; diversificarea economiei rurale prin activități non-agricole; implementarea Strategiilor de Dezvoltare Locală în cadrul Abordării LEADER.

De menționat, că proiectului nu presupune cheltuieli suplimentare din bugetul de stat, fiind în limitele resurselor financiare alocate din Bugetul de Stat pentru anul 2018 și a resurselor financiare planificate în Cadrul Bugetar pe Termen Mediu.

În contextul celor expuse, propun proiectul spre examinare și adoptare.

Ion BALAN
Deputat în Parlament